

การศึกษาเปรียบเทียบความเปรียบในสามก๊กฉบับจีนกับฉบับไทย

นางสาวจินตนา ชันวานิวัฒน์

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-959-1

010933

15299740

A COMPARATIVE STUDY OF COMPARISONS OF SAM KOK
IN CHINESE AND THAI VERSIONS

Miss Jintana Thunwaniwat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบความเปรียบในสามก๊กฉบับจีนกับฉบับไทย

โดย

นางสาวจินตนา ชันวานิวัฒน์

ภาควิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประทีป มโนมัยวิบูลย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อังกอร์ สุพันธ์วัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

[Signature] ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แยมน์คดา)

[Signature] ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทีป มโนมัยวิบูลย์)

[Signature] ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อังกอร์ สุพันธ์วัฒน์)

[Signature] ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประคอง นิมมานเหมินท์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบความเปรียบในสามก๊กฉบับจีนกับฉบับไทย
ชื่อนิสิต นางสาวจินตนา ชันวานิวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ มโนมัยวิบูลย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิงอร สุพันธ์ุวัฒน์
ภาควิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบความเปรียบในสามก๊กฉบับจีนกับฉบับไทย เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบเนื้อหาของความเปรียบ และหาความแตกต่างที่เกิดขึ้นในกระบวนการแปล ทั้งยังศึกษาถึงสาเหตุของความแตกต่างดังกล่าวด้วย

จากการศึกษาเรื่องนี้ ผู้วิจัยพบว่า การแปลความเปรียบในสามก๊กจากฉบับจีนเป็นฉบับไทย มีทั้งความเปรียบที่มีเนื้อหาเหมือนเดิม ความเปรียบที่มีเนื้อหาคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับเดิม ความเปรียบที่ผู้แปลเพิ่มเข้าไปในฉบับไทย และความเปรียบที่ฉบับไทยตัดทิ้งไป ความเปรียบที่มีเนื้อหาคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับเดิม และความเปรียบที่ผู้แปลตัดทิ้งไปเป็นความเปรียบที่มีการนำไปเปรียบเทียบกับสิ่งของ พืช สัตว์ คน ชนรรมชาติหรือสถานการณ์ที่มีเฉพาะในประเทศจีน หรือเป็นความเปรียบที่มีแนวคิดในการเปรียบเทียบต่างไปจากของไทย ส่วนความเปรียบที่เพิ่มเข้าไปในฉบับไทยเป็นความเปรียบที่ผู้แปลได้เพิ่มเข้าไปเพื่อให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ความแตกต่างของความเปรียบในฉบับจีนและฉบับไทยนั้นมีสาเหตุเนื่องมาจากประเทศจีนและประเทศไทยมีสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าการศึกษาศึกษาเปรียบเทียบความเปรียบในสามก๊กนี้อาจจะศึกษาในแง่อื่น ๆ ได้อีก คือ ในแง่โครงสร้าง วิธีการเปรียบเทียบ และการเสนอความเปรียบ

2

Thesis Title   A Comparative Study of Comparisons of
                                 Sam Kok in Chinese and Thai versions

Name   Miss Jintana Thunwanitwat

Thesis Advisor   Associate Professor Prapin Manomaivibool, Ph.D.
                                 Assistant Professor Ing-orn Supanvanit

Department   Thai

Academic Year   1984

ABSTRACT

The aim of this thesis is to analyze and compare the comparisons appeared in Sam Kok in the Chinese and Thai versions and to determine the differences that have arisen in the process of translation.

From this study, it is found that in translating comparisons from the Chinese version of Sam Kok into Thai, some comparisons are the same as those in the original version, some are diverged from those in the original version, some are added into the Thai version by the translator, and some are omitted in the Thai version. Comparisons which are diverged from the original version and those which the translator omitted in the Thai version, are comparisons of objects, plants, individuals, natural conditionals, or situations which assist in China only; or comparisons containing concepts which are different from Thai concepts. Comparisons, added into the Thai version, are made by the translator for better understanding. The differences of the comparisons in the 2 versions are resulted from the fact that China and

Thailand have environment, culture and history. The researcher suggests that a comparative study of comparisons in Sam Kok may also be done in other aspects : structure, method and presentation of comparisons.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.ประทีป มโนมัยวิบูลย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิงอร สุพันธ์วิช
ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นวิจัยจน
กระทั่งสำเร็จลงโดยสมบูรณ์ นอกจากนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แยมั่นคดา
รองศาสตราจารย์ประคอง นิมมานเหมินท์ ยังกรุณาให้ความเห็นและตรวจแก้ไข
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชา
ภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์คาร์ณี โกศานต์ ที่ได้
กรุณาช่วยแปลข้อมูลที่มาจากฉบับจีน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็น
อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2
1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตในการวิจัย	2
1.5 ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	2
1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย	3
1.7 เครื่องหมายที่ใช้ในการวิจัย	7
2 ความเปรียบของจีนและไทยที่มีเนื้อหาเหมือนกัน	9
2.1 เปรียบเทียบกับสิ่งของ	11
2.2 เปรียบเทียบกับพืช	16
2.3 เปรียบเทียบกับสัตว์	18
2.4 เปรียบเทียบกับคน	29
2.5 เปรียบเทียบกับธรรมชาติ	40
2.6 เปรียบเทียบกับสถานการณ์	46
3 ความเปรียบของจีนและไทยที่มีเนื้อหาไม่เหมือนกัน	56
3.1 เปรียบเทียบกับสิ่งของ	56
3.2 เปรียบเทียบกับพืช	63
3.3 เปรียบเทียบกับสัตว์	69

บทที่

3

3.4	เปรียบเทียบเกี่ยวกับคน	82
3.5	เปรียบเทียบเกี่ยวกับธรรมชาติ	99
3.6	เปรียบเทียบเกี่ยวกับสถานการณื	107

4	ความเปรียบเทียบที่เพิ่มเข้ามาในฉบับไทย	120
---	--	-----

4.1	เปรียบเทียบเกี่ยวกับสิ่งของ	120
4.2	เปรียบเทียบเกี่ยวกับพืช	123
4.3	เปรียบเทียบเกี่ยวกับสัตว์	129
4.4	เปรียบเทียบเกี่ยวกับคน	136
4.5	เปรียบเทียบเกี่ยวกับธรรมชาติ	146
4.6	เปรียบเทียบเกี่ยวกับสถานการณื	153

5	ความเปรียบเทียบฉบับไทยตัดทิ้งไป	168
---	---------------------------------------	-----

5.1	เปรียบเทียบเกี่ยวกับสิ่งของ	168
5.2	เปรียบเทียบเกี่ยวกับพืช	177
5.3	เปรียบเทียบเกี่ยวกับสัตว์	184
5.4	เปรียบเทียบเกี่ยวกับคน	201
5.5	เปรียบเทียบเกี่ยวกับธรรมชาติ	209
5.6	เปรียบเทียบเกี่ยวกับสถานการณื	227

6	สาเหตุของความแตกต่างของความเปรียบเทียบในสามก๊กฉบับจีนกับฉบับไทย..	235
---	---	-----

6.1	สิ่งแวดล้อม	235
6.2	วัฒนธรรม	241
6.3	ประวัติศาสตร์	253

7	บทสรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	257
---	-----------------------------------	-----

บรรณานุกรม	259
------------------	-----

ประวัติผู้เขียน	261
-----------------------	-----

สารบัญภาพ

	หน้า
Ding	61
กิเลน	79
ครุฑ	80
มังกร	83
น้ำเต้า	179

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย